

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT (EÜ) nr 18/2005,

24. jaanuar 2005,

Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiivi 2005/.../EÜ vastuvõtmiseks, millega muudetakse nõukogu direktiivi 74/408/EMÜ, mis käsitleb mootorsõidukite istmeid, nende kinnituspunkte ja peatugesid

(EMPs kohaldatav tekst)

(2005/C 111 E/05)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Teadusuuringud on näidanud, et turvavööde ja turvasüsteemide kasutamine aitab oluliselt vähendada surmajuhude arvu ja vigastuste raskust õnnetusjuhtumi, isegi ümbermineku korral. Nende paigaldamine kõigile sõidukikategooriatele on kindlasti oluline samm edasi liiklusohutuse suurendamisel ning sellest tulenevalt elude päästmisel.
- (2) Turvavööde paigaldamine kõikidesse sõidukitesse võib tuua olulist ühiskondlikku kasu.
- (3) 18. veebruari 1986. aasta resolutsioonis liiklusõnnetuste vähendamise ühismeetmete kohta, mis on osa ühenduse liiklusohutuse programmist, ⁽³⁾ rõhutas Euroopa Parlament vajadust teha turvavööde kasutamine kohustuslikuks kõikidele reisijatele, sealhulgas lastele, välja arvatud ühissõidukites. Seetõttu tuleb turvavööde ja/või turvasüsteemide paigaldamisega seoses vahet teha ühistranspordi bussidel ja muudel sõidukitel.
- (4) Vastavalt nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiivile 70/156/EMÜ liikmesriikide mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitusega seotud õigusaktide ühtlustamise kohta, ⁽⁴⁾ on alates 1. jaanuarist 1998 ühenduse tüübikinnitussüsteemi kohaldataud ainult kõigile uutele M1-kategooria sõidukitele. Seega peavad istmed, istmete kinnituspunktid ja peatoed olema paigaldatud vaid nendes sõidukites, mis vastavad direktiivi 74/408/EMÜ sätetele. ⁽⁵⁾

(5) Kuni ühenduse tüübikinnitussüsteem ei laiene kõikidele sõidukikategooriatele, tuleks liiklusohutuse huvides nõuda turvavööde kinnituspunktidega ühilduvate istmete ja nende kinnituspunktide paigaldamist ka muudesse kui M1-kategooria sõidukitesse.

(6) Direktiivis 74/408/EMÜ juba sätestatakse kõik tehnilised eeskirjad ja haldusnormid, mis võimaldavad anda asjaomase tüübikinnituse muudele kui M1-kategooria sõidukitele. Seetõttu ei ole liikmesriikidel vaja kehtestada muid norme.

(7) Alates komisjoni 17. juuni 1996. aasta direktiivi 96/37/EÜ, millega kohandatakse nõukogu direktiivi 74/408/EMÜ ⁽⁶⁾ tehnika arenguga, jõustumisest on mitmed liikmesriigid juba teinud selles sisalduvad sätted kohustuslikuks ka muudele kui M1-kategooria sõidukitele. Tootjad ja nende tarnijad on seega välja töötanud asjakohase tehnoloogia.

(8) Teadusuuringud on näidanud, et küljega sõidu suunas olevatele istmetele ei ole võimalik paigaldada turvavööid, mis tagaksid reisijate turvalisuse samal tasemel kui näoga sõidusuunas olevate istmete puhul. Ohutuse tagamiseks on vaja keelata selliste istmete kasutamine teatud sõidukikategooriates.

(9) Direktiivi 74/408/EMÜ tuleks vastavalt muuta.

(10) Kuna liikmesriigid ei saa täiel määral saavutada käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt liiklusohutuse parandamist turvavööde kohustusliku paigaldamise kehtestamisega teatava kategooria sõidukites, ning mis seetõttu on kavandatava meetme ulatuse tõttu paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei ole käesoleva direktiivi kohaldamisala laiem, kui on vajalik nimetatud eesmärgi saavutamiseks,

⁽¹⁾ ELT C 80, 30.3.2004, lk 6.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2003. aasta arvamus (ELT C 91 E, 15.4.2004, lk 487), nõukogu 24. jaanuari 2004. aasta ühine seisukoht ja Euroopa Parlamendi ... seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽³⁾ EÜT C 68, 24.3.1986, lk 35.

⁽⁴⁾ EÜT L 42, 23.2.1970, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2004/78/EÜ (ELT L 153, 30.4.2004, lk 103).

⁽⁵⁾ EÜT L 221, 12.8.1974, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

⁽⁶⁾ EÜT L 186, 25.7.1996, lk 28.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

sõiduki esiosa suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriatasand moodustab väikesema kui +10° või -10° nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes.

Artikkel 1

Direktiivi 74/408/EMÜ muutmine

Direktiivi 74/408/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

“M2- ja M3-kategooria sõidukid liigitatakse klassidesse nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2001. aasta direktiivi 2001/85/EÜ (mis käsitleb reisijateveoks mõeldud sõidukite, millel on lisaks juhiistmele rohkem kui kaheksa iste-kohta, erieeskirju) (*) I lisa 2. jaos.

(*) EÜT L 42, 13.2.2002, lk 1.”

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

“2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata seljaga sõidu suunas olevate istmete suhtes.”

2. Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 3a

1. Küljega sõidu suunas olevate istmete paigaldamine on keelatud M1-, N1-, M2- (III või B klass) ja M3- (III või B klass) kategooria sõidukites.

2. Lõiget 1 ei kohaldata kiirabiautode ega direktiivi 70/156/EMÜ artikli 8 lõike 1 esimeses taandes loetletud sõidukite suhtes.”

3. II lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1.1 asendatakse järgmisega:

“1.1. Käesoleva lisa nõudeid ei kohaldata seljaga sõidu suunas olevate istmete ega nendele istmetele kinnitatud mis tahes peatugede suhtes.”;

b) punkt 2.3. asendatakse järgmisega:

“2.3. *Iste* — ühele täiskasvanule mõeldud ühes tükis konstruktsioon koos istmekattega, mis võib, aga ei tarvitse olla sõiduki kerega lahutamatu ühendatud. Terminiga tähistatakse nii üksikistet kui ühele isikule mõeldud pinkistme osa.

Olenevalt sõidu suunast määratletakse *iste* järgmiselt:

2.3.1. *Näoga sõidu suunas olev iste* — iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab ja mis on näoga

2.3.2. *Seljaga sõidu suunas olev iste* — iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab ja mis on näoga sõiduki tagaosa suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriatasand moodustab väikesema kui +10° või -10° nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes.

2.3.3. *Küljega sõidu suunas olev iste* — iste, mille paigutus sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes ei vasta punktides 2.3.1 või 2.3.2 esitatud määratlustele.”;

c) punkt 2.9. jäetakse välja.

4. III lisa punkt 2.5 asendatakse järgmisega:

“2.5. *Iste* — ühele või mitmele täiskasvanule sõidukis kasutamiseks mõeldud konstruktsioon koos istmekatte ja kinnitustega, mis tavaliselt on ühendatud sõiduki kerega.

Olenevalt sõidu suunast määratletakse *iste* järgmiselt:

2.5.1. *Näoga sõidu suunas olev iste* — iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab ja mis on näoga sõiduki esiosa suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriatasand moodustab väikesema kui +10° või -10° nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes.

2.5.2. *Seljaga sõidu suunas olev iste* — iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab ja mis on näoga sõiduki tagaosa suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriatasand moodustab väikesema kui +10° või -10° nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes.

2.5.3. *Küljega sõidu suunas olev iste* — iste, mille paigutus sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes ei vasta punktides 2.5.1 või 2.5.2 esitatud määratlustele.”

5. IV lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1.1 asendatakse järgmisega:

“1.1. Käesolevas lisa sätestatud nõudeid kohaldatakse N1-, N2- ja N3-kategooria sõidukite suhtes ning M2- ja M3-kategooria sõidukite suhtes, mida III lisa ei hõlma. Väljaarvatud punkti 2.5. sätteid, kohaldatakse neid nõudeid kõikide sõidukikategooriate küljega sõidu suunas olevate istmete suhtes.”;

b) punkt 2.4. asendatakse järgmisega:

“2.4. Kõik istmed, mida saab kallutada ettepoole või millel on kokkuklapitavad seljatoed, peavad tavaasendis automaatselt lukustuma. Käesolevat nõuet ei kohaldata istmete suhtes, mis on paigaldatud I, II või A klassi M2- või M3- kategooria sõidukite ratastoolidele ettenähtud kohtadele.”

Artikkel 2

Rakendamine

1. Alates ..., (*) juhul kui istmed, nende kinnituspunktid ja peatoed vastavad käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 74/408/EMÜ nõuetele:

- a) ei keeldu liikmesriigid sõidukitüübiga seoses EÜ tüübikinnituse või siseriikliku tüübikinnituse andmisest;
- b) ei keela liikmesriigid uute sõidukite registreerimist, müüki või kasutuselevõttu.

2. Alates ..., (**) juhul kui uute sõidukitüüpide istmed, nende kinnituspunktid ja peatoed ei vasta käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 74/408/EMÜ nõuetele:

- a) ei anna liikmesriigid enam EÜ tüübikinnitust;
- b) keelduvad liikmesriigid siseriikliku tüübikinnituse andmisest.

3. Alates..., (***) juhul kui istmed, nende kinnituspunktid ja peatoed ei vasta käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 74/408/EMÜ nõuetele:

- a) loevad liikmesriigid direktiivi 70/156/EMÜ artikli 7 lõike 1 kohaselt uute sõidukitega kaasas olevad vastavussertifikaadid kehtetuks;
- b) keelavad liikmesriigid selliste uute sõidukite registreerimise, müügi või kasutuselevõtmise, välja arvatud juhul, kui tugineakse direktiivi 70/156/EMÜ artikli 8 lõike 2 sätetele.

Artikkel 3

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt (***) Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates (****)

3. Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide tekstid.

Artikkel 4

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

(*) Artikli 3 lõikes 2 viidatud kuupäev.

(**) Kuus kuud pärast lõikes 1 viidatud kuupäeva.

(***) 18 kuud pärast lõikes 1 viidatud kuupäeva.

(****) Kuus kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

(*****) Kuus kuud ja üks päev pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

NÕUKOGU PÕHJENDUS

I. SISSEJUHATUS

Komisjoni 20. juunil 2003 esitatud ettepanek direktiivi kohta ⁽¹⁾ põhineb EÜ asutamislepingu artiklil 95.

Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee esitas oma arvamuse ⁽²⁾ 10. detsembril 2003.

Euroopa Parlament esitas oma arvamuse esimesel lugemisel 17. detsembril 2003. ⁽³⁾

Nõukogu võttis 24. jaanuaril 2005. aastal vastu dokumendis 11935/04 sätestatud ühise seisukoha.

II. EESMÄRK

Ettepanud direktiivi eesmärk on muuta nõukogu 22. juuli 1974. aasta direktiivi 74/408/EMÜ (mootorsõidukite istmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta), viimati muudetud komisjoni direktiiviga 96/37/EÜ, et kehtestada turvavööde paigaldamine mootorsõidukites, mis ei ole sõidua autod.

Kaks järgmist direktiivi käsitlevad samuti turvavööde paigaldamist sõidukites:

- nõukogu 28. juuni 1977. aasta direktiiv 77/541/EMÜ mootorsõidukite turvavöösid ja turvasüsteeme käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2003/3/EÜ,
- nõukogu 18. detsembri 1975. aasta direktiiv 76/115/EMÜ mootorsõidukite turvavööde kinnituspunkte käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, viimati muudetud komisjoni direktiiviga 96/38/EÜ.

Selleks, et teha turvavööde paigaldamine kohustuslikuks kõikide sõidukite suhtes, on komisjon teinud ettepaneku muuta kõiki kolme direktiivi tehnilistel põhjustel samaaegselt.

Arvestades, et kavandatavate meetmete lõppeesmärk on liiklusohutuse parandamine, tuleks direktiivid vastu võtta samaaegselt ja rakendada samal kuupäeval.

III. DOKUMENDIS 7418/04 SÄTESTATUD ÜHISE SEISUKOHA ANALÜÜS.

1. Üldosa

Ühehäälselt vastu võetud ühises seisukohas on nõukogu:

- muutnud artiklit 1, kaasates klappistmed direktiivi reguleerimisalasse ja lisades määratlused erinevate istumissuundade liigitamiseks,
- edasi lükanud artiklis 2 esitatud jõustumise eri kuupäevi,
- tagasi lükanud kolm Euroopa Parlamendi muudatust:
 - Euroopa Parlamendi muudatus nr 3, mis teeb ettepaneku luua uus põhjendus 8a, mis käsitleb küljega sõidu suunas olevate istmetega läbi viidavate katsete läbiviitamist komisjoni poolt, lükati tagasi, kuna nõukogu ei pea enamate katsete läbiviimist vajalikuks, et järeldusele jõuda, et küljega sõidu suunas olevad istmed on reisijatele ohtlikud igat liiki sõidukites,
 - Euroopa Parlamendi muudatused nr 1 ja 2, mis piiravad artiklis 1 sätestatud keeldu paigaldada küljega sõidu suunas olevaid istmeid teatud kategooria mootorsõidukites, lükati tagasi, kuna nõukogu jagab komisjoni muret reisijate ohutuse pärast külgistmete ära keelamise osas igat liiki sõidukites.

⁽¹⁾ Dokument 10888/03 ENT 115 CODEC 909

⁽²⁾ ELT C 80, 30.3.2004, lk 6.

⁽³⁾ ELT C 91 E, 15.4.2004, lk 487.

2. Ühises seisukohas sisalduvad uued elemendid võrreldes komisjoni ettepanekuga

Artikkel 1, punkt 1

Viite direktiivi mittekohtaldamise kohta "klappistmetele" välja jätmine.

Punkt 2

- Liikmesriikide kohustus keelata küljega sõidu suunas olevate istmete paigaldamine on viidud artiklisse 2, mis käsitleb rakendamist,
- küljega sõidu suunas olevate istmete keelu kohaldamisala on ära selgitatud.

On lisatud kaks uut punkti (punktid 3 ja 4), et määratleda istmete eri suundi: näoga sõidu suunas olevad istmed, seljaga sõidu suunas olevad istmed ja küljega sõidu suunas olevad istmed.

Punkt 5 (endine punkt 3)

Uus lõik täpsustab, et automaatse lukustusüsteemi nõuet klappistmete suhtes ei kohaldata nende klappistmete suhtes, mis on paigaldatud I, II või A klassi (linnaliinibussid) M2- või M3- kategooria sõidukite ratastoolidele ettenähtud kohtadele.

Artikkel 2

Kõik direktiivi rakendamisega seotud kuupäevad on lükatud edasi ja asendatud liikuvate kuupäevadega, mis lähtuvad käesoleva uue direktiivi vastuvõtmise kuupäevast.

IV. JÄRELDUS

Nõukogu võttis ühehäälselt vastu ühise seisukoha, mis on üldjoontes komisjoni ettepanekuga kooskõlas. Komisjoni ettepaneku peamised muudatused käsitlevad ühelt poolt klappistmete kaasamist käesoleva direktiivi reguleerimisalasse ja teiselt poolt istmete eri suundade määratlusi. Lisaks on kohandatud käesoleva direktiivi ülevõtmise ja jõustumise tähtpäevi.
